

Waterschap Limburg
Postbus 2207
6040 CC ROERMOND

Ons kenmerk DOC-00215012
Zaaknummer 2021-27445
Bijlage(n) -

Maastricht 21 december 2021
Verzonden 22 december 2021

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten hebben op 3 december 2021 een aanvraag, aangevuld, om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.10 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Waterschap Limburg voor het herstellen van met debietmeetpunt Selzerbeek.

Het betreft de locatie: Wittem, Sectie B nr 6121.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2021-027445.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.10 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het herstellen van met debietmeetpunt Selzerbeek;
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk doden of vangen van de Beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), Beekprik (*Lampetra planeri*), Elrits (*Phoxinus phoxinus*) en Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), artikel 3.10, eerste lid onder a, Wnb;
 - het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), Beekprik (*Lampetra planeri*), Elrits (*Phoxinus phoxinus*) en Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), artikel 3.10, eerste lid onder b, Wnb.
 - het uitzetten van de iepenpage Beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), Beekprik (*Lampetra planeri*), Elrits (*Phoxinus phoxinus*) en Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), artikel 3.34, eerste lid, Wnb.

3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat deze ontheffing wordt verleend tot en met 31 januari 2022 en in werking treedt vanaf de dag na bekendmaking van dit besluit, met het uitdrukkelijke verzoek de activiteiten in december 2021 uit te voeren;
5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 3 december 2021, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Team Vergunningen

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Gulpen-Wittem, Postbus 56, 6270 AB, Gulpen.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als uw bezwaar is gericht tegen een besluit van Gedeputeerde Staten, is naast het indienen van uw bezwaarschrift per post ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier.

Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen.

De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1. Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied gelegen Sectie B nr 6121 te Wittem, zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuur 1).
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg (cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving), e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient de start van de werkzaamheden minimaal vijf werkdagen voor die tijd digitaal bij ons te melden. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming¹ vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (ga naar Natuur en klik op Ontheffing soorten).

2.2 Specifiek

7. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 3.2, pagina 9 e.v. van het bij de aanvraag gevoegde Ecologische Werkprotocol Herstel meetpunt Selzerbeek Partij concept, EA210008.004.R01.V1.0 van 6 oktober 2021.
8. Wegvangen vissen
Voordat de kraan met zijn werkzaamheden begint, dient het gehele traject van de Selzerbeek waar de werkzaamheden worden uitgevoerd te worden afgevestigd. Het wegvangen van de vissen dient zo kort mogelijk vóór aanvang van de graafwerkzaamheden te worden uitgevoerd. De tijdsperiode tussen wegvangen van de vissen en de uitvoering van de werkzaamheden mag niet groter zijn dan 12 uur. Het wegvangen van de vissen dient met electro-apparatuur te worden uitgevoerd. De gevangen vissen worden opgevangen in bakken water voorzien van zuurstofpompjes. De opvangbakken dienen regelmatig geleegd te worden in een stroomafwaarts gelegen traject van de Selzerbeek op ruime afstand van de vanglocaties (minimaal 250 m).

¹ Alleen als u niet digitaal kunt melden, stuurt u de melding per post naar: Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

9. Larven beekprik

Wanneer de begeleidend ecooloog ziet dat ook slib-zand wordt weg gegraven dient hij de machinist te vragen dit op de kant te zetten. Er wordt vervolgens visueel geïnspecteerd of beekpriklarven aanwezig zijn. Aanwezige larven worden door de ecooloog wegvangen en uitgezet op de uitzetlocatie benedenstrooms van de vangstlocatie.

Overige

10. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
- a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
 - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
 - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
 - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
 - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
 - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
11. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 15 februari 2021 heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk doden of vangen van de Beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), Beekprik (*Lampetra planeri*), Elrits (*Phoxinus phoxinus*) en Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), artikel 3.10, eerste lid onder a, Wnb;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), Beekprik (*Lampetra planeri*), Elrits (*Phoxinus phoxinus*) en Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), artikel 3.10, eerste lid onder b, Wnb.
- het uitzetten van de iepenpage Beekdonderpad (*Cottus rhenanus*), Beekprik (*Lampetra planeri*), Elrits (*Phoxinus phoxinus*) en Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*), artikel 3.34, eerste lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soortenbescherming, d.d. 03.12.2021;
- Herstelrapportage debietmetingen Geul en Selzerbeek, CA210023.019 R01.v1.0, van 6 oktober 2021;
- Onderbouwing ontheffingsaanvraag activiteiten Selzerbeek, EA210008.004.R02.V1.0 van 8 november 2021;
- Ecologische Werkprotocol Herstel meetpunt Selzerbeek Partij concept, EA210008.004.R01.V1.0 van 6 oktober 2021.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.10 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

3.4 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit kunt u contact opnemen met mevrouw S.M.T. Michon, e-mail smt.michon@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (Andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Andere soorten.

4.1 Andere soorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.10, tweede lid en artikel 3.8, vijfde lid, Wnb, is voldaan:

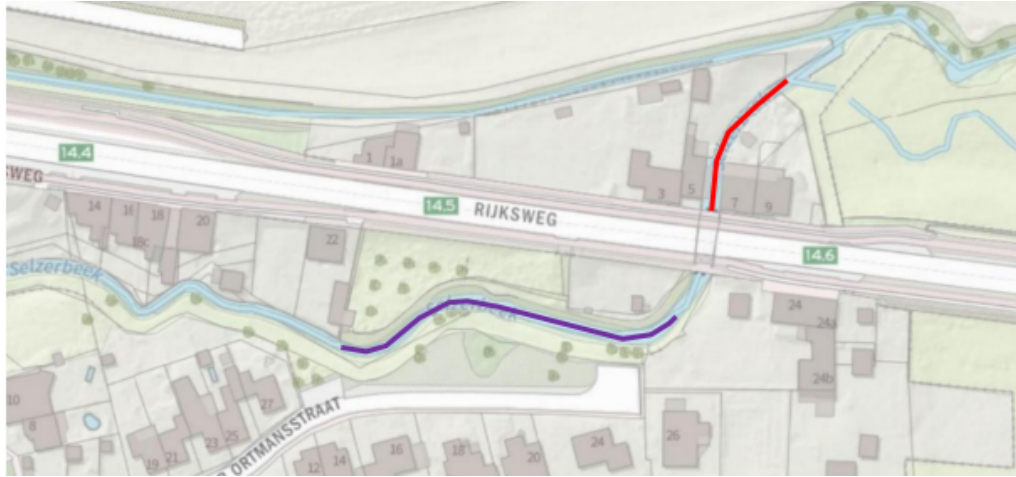
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

De aanvrager wil in het plangebied de meetlocatie Selzerbeek Partij herstellen.

Het plangebied bestaat uit een deel van de Selzerbeek, zijnde de meetgoot Selzerbeek gelegen ter hoogte van het woningperceel van Rijksweg 22. D, en een traject van 50 meter direct benedenstrooms van de meetgoot.

Figuur 1: Het plangebied, het paarse traject betreft de herstelwerkzaamheden aan het Selzermeetpunt

In het plangebied vinden de volgende werkzaamheden plaats:

- het opschonen van de meetgoot zelf, dat wil zeggen het verwijderen van de grind- en zand afzettingen,
- over een lengte van 50 meter vanaf de meetgoot in benedenstroomse richting de ingezakte oevers herstellen en de plukken grasvegetatie die in de beek groeien verwijderen. Hiermee wordt de bodembreedte teruggebracht naar de oorspronkelijke 3 breedte van 3 meter. De oevers zullen hiervoor opnieuw geprofileerd worden tot de insteek om deze bodembreedte te realiseren.

De werkzaamheden worden met een kleine kraan uitgevoerd vanaf de oever.

Figuur 4. Plukken oevervegetatie die de beek ingroeien worden vanaf de beekoever met een kleine kraan verwijderd.

4.3 Beschermde soorten

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Alternatieve locatie of inrichting

De debietmeter in de Selzerbeek functioneert niet meer nauwkeurig door een stuwung van het water stroomop en -afwaarts. Om de debietmeter weer juist te laten functioneren dient deze stuwung van water verholpen te worden. Deze stuwung wordt momenteel veroorzaakt door ingezakte oevers die het stroomprofiel nauwer maken en diverse grindbedden die opgestuwd zijn door het water. Het meest effectief is om deze elementen die de stuwung veroorzaken zo dicht mogelijk bij de debietmeter aan te pakken en te verwijderen. Op basis van de berekeningen is gebleken dat de stuwung van water verholpen kan worden door het schonen van het verharde deel van de debietmeter én het herstellen van het stroomprofiel door het weghalen van de verzakte oevers en deze opnieuw te profileren. Dit betreft een zeer gerichte aanpak van de meest stuwende elementen. Het weghalen van andere elementen stroomafwaarts of stroomopwaarts is niet mogelijk gezien dit het probleem niet verhelpt. Het verplaatsen van de debietmeter is tevens geen optie. Deze meetlocaties zijn zorgvuldig gekozen om een goed beeld te vormen van de waterstand. Tevens zou het verplaatsen van de debietmeter leiden tot een zware ruimtelijke ingreep elders in de Selzerbeek.

Alternatieve planning

De aanwezige beschermde soorten zijn jaarrond aanwezig in het habitat. De werkzaamheden kunnen daarom niet in een periode uitgevoerd worden dat effecten op voorhand uit te sluiten zijn. Er wordt daarom gewerkt in een periode die minder kwetsbaar is voor de soorten. De meest kwetsbare periode voor deze soorten is de voortplantings- dan wel paarperiode.

Dit komt neer op een uitvoering in de periode oktober tot en met januari. De werkzaamheden staan gepland voor medio december. Een uitvoering op een ander moment in het jaar zou resulteren in een mogelijke verstoring van de paar- en voortplantingsperiode van deze soorten. Dit kan leiden tot zwaardere gevolgen voor de soorten.

Alternatieve werkwijze

Om effecten zo klein mogelijk te houden wordt gewerkt vanuit de oever. Het water en daarmee het habitat van de aanwezige beschermde soorten blijft daarmee zoveel als mogelijk intact.

Door de gekozen inrichting, planning en werkwijze wordt schade aan de beekdonderpad, beekprik, elrits en bosbeekjuffer zoveel mogelijk voorkomen. Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

Andere soorten

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer,

De meetpunt Selzerbeek is onderdeel van een heel meetsysteem van het Waterschap Limburg. Dit systeem houdt nauwkeurig bij wat de afvoer van de diverse watergangen is. Op basis van dit systeem kan het Waterschap Limburg sturen door de afvoer juist en snel af te voeren in gevallen van hoogwater. Ook kan juist gezorgd worden voor een lage afvoer in tijden van droogte. Dit systeem kan vroege waarschuwingen afgeven in het geval van nood zodat men hier adequaat en tijdig op kan reageren. Het niet werkzaam zijn van deze systemen brengt een risico met zich mee dat bij een eventuele gevaarlijke afvoer, dit niet tijdig opgemerkt kan worden. Derhalve is het van belang om deze systemen te onderhouden en te repareren wanneer noodzakelijk.

Het bovenstaande belang weegt in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

4.3.3 Staat van instandhouding

Beekprik

De landelijke staat van instandhouding van de beekprik wordt beoordeeld als zeer ongunstig. In Limburg is de Beekprik tussen 1990-1999 in negen beken aangetroffen die tot vijf stroomgebieden behoren. In totaal is de soort hier in 19 km-hokken gevonden. Op grond van het kleine aantal waarnemingen wordt de Beekprik in als een zeldzame vissoort beschouwd.

Elrits

In Nederland is de elrits een zeldzame soort. Door watervervuiling en het normaliseren van beken is de soort in het verleden achteruit gegaan. Door waterkwaliteitsverbeteringen, beekherstel en het opheffen van migratiebarrières neemt de soort de laatste decennia weer toe. Elrits is in Nederland beschermd onder de Wet natuurbescherming. Elrits heeft de status van gevoelig op de Rode Lijst.

Beekdonderpad

Omdat de beekdonderpad in Nederland een zeer beperkt leefgebied heeft, is deze kwetsbaar. De soort is gevoelig voor lage zuurstofgehalten, verontreiniging met zware metalen en het verdwijnen van habitat door beeknormalisatie. De beekdonderpad is opgenomen als gevoelig op de Rode Lijst.

Aanpak vissen

Tijdens de werkzaamheden wordt ervoor gezorgd dat geen dieren gedood worden middels het elektrisch afvissen. Tevens wordt, wanneer mogelijk, vanaf de oever gewerkt waarmee de beek niet aangetast wordt. Enkel bij het verharde deel van de debietmeter Selzerbeek zal het leefgebied verwijderd worden door het schonen van de meetgeul. Het betreft slechts een deel van tien meter. De meetgeul maakt is van origine geen deel uit van het leefgebied. Het betreft een betonnen, verharde geul zonder schuilplaatsen, slibbanken of losliggend grind en zandbanken. Enkel door het opstuwen van sediment dat achtergebleven is, is de meetgeul in potentie geschikt geworden. Het verwijderen van dit deel zal daarmee dus geen significant effect hebben op het leefgebied. De voorgestelde mitigerende maatregelen ervoor dat slachtoffers zoveel mogelijk worden voorkomen, waardoor de lokale staat van instandhouding van de beekprik, elrits en beekdonderpad wordt gewaarborgd.

Bosbeekjuffer

De staat van instandhouding van de bosbeekjuffer wordt beoordeeld als gunstig. De soort is in de afgelopen decennia toegenomen in aantallen en verspreiding, met name in de provincie Limburg en Noord-Brabant. De soort blijft ondanks deze toename wel nog geclassificeerd als zeldzaam in Nederland. De soort staat als bedreigd in de Rode Lijst.

Met de werkzaamheden wordt zorg gedragen dat zoveel mogelijk slachtoffers worden voorkomen middels het werken buiten het actieve seizoen en larven in de slibbodem te verplaatsen buiten het werkgebied. Tevens wordt, wanneer mogelijk, vanaf de oever gewerkt waarmee de beek niet aangetast wordt. Enkel bij het verharde deel van de debietmeter Selzerbeek zal het leefgebied verwijderd worden door het schonen van de meetgeul. Het betreft slechts een deel van tien meter. De meetgeul maakt is van origine geen deel uit van het leefgebied. Het betreft een betonnen, verharde geul zonder schuilplaatsen, slibbanken of losliggend grind en zandbanken. Enkel door het opstuwen van sediment dat achtergebleven is, is de meetgeul in potentie geschikt geworden. Het verwijderen van dit deel zal daarmee dus geen significant effect hebben op het leefgebied. De voorgestelde mitigerende maatregelen ervoor dat slachtoffers zoveel mogelijk worden voorkomen, waardoor de lokale staat van instandhouding van de bosbeekjuffer wordt gewaarborgd.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de beekdonderpad, beekprik, elrits en bosbeekjuffer in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Andere soorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van andere soorten biedt ten aanzien van de beekdonderpad, beekprik, elrits en bosbeekjuffer voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.10, Wnb.

4.4.2 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of ontheffing dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.